

Natuurtoets perceel aan de Zoelensestraat te Kapel-Avezaath (Tiel)

In het kader van de Wet Natuurbescherming

In opdracht van:
Van Haalen Sloop- en Saneringcoördinatie B.V.
t.a.v. Henk van Haalen
Friezenweg 18 E
5349 AW Oss

Colofon

Tekst Foto's en samenstelling: Ronald van Os

Versie: 0.2

Status rapport: Definitief

Datum rapport: 3 februari 2023

Aantal pagina's: 17

 Vos Natuurbeheer

Hal 11

5296 PZ Esch

Mobiel: 06-51213344

ronald@vosnatuurbeheer.nl

www.vosnatuurbeheer.nl

Inhoud

1. Inleiding	7
1.1 Doel	7
1.2 Ingreep	7
1.3 Onderzoek aanpak	7
2. Plangebied	8
3. Wettelijk kader	10
3.1 De Wet Natuurbescherming	10
3.1.1 Zorgplicht en verbodsbepalingen	10
3.1.2 Beschermingsregimes	10
3.1.3 Ontheffingen	11
3.1.4 Houtopstanden	11
4 Toetsing Wet Natuurbescherming	13
4.1 Gebiedenbescherming	13
4.1.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	13
4.1.2 Natura 2000-gebied Rijntakken	13
4.2 Soortenbescherming	13
4.2.3 Broedvogels	13
4.2.4 Flora	14
4.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen	14
4.2.6 Libellen en dagvlinders	14
4.2.7 Overige ongewervelden	14
4.3 Effecten voorgenomen ingreep gebiedsbescherming	14
4.3.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	14
4.3.2 Natura 2000-gebied Rijntakken	14
4.4 Effecten voorgenomen ingreep soortenbescherming	14
4.4.1 Grondgebonden zoogdieren	14
4.4.2 Vleermuizen	14
4.4.3 Broedvogels	15
4.4.4 Flora	15
4.4.5 Amfibieën, reptielen en vissen	15
4.4.6 Libellen en dagvlinders	15
4.4.7 Overige ongewervelden	15

5 Conclusie	16
5.1 Conclusie	16

1. Inleiding

De eigenaar GPX Solutions B.V. is voornemens om het perceel aan de Zoelensestraat te Kapel-Avezaath een bedrijfshuisvesting te bouwen met bijbehorende parkeerplaats. Van Haalen Sloop- en Saneringscoördinatie B.V. is de bemiddelende partij in deze. In het kader van de Wet Natuurbescherming is het van belang om inzicht te krijgen in het voorkomen van beschermde planten en/of diersoorten. Derhalve is er een natuurtoets uitgevoerd door Vos Natuurbeheer in de persoon van Ronald van Os.

1.1 Doel

Het doel van deze natuurtoets is om inzichtelijk te krijgen of de ingreep mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de beschermde natuurwaarden.

De volgende vragen zullen dan ook beantwoord worden:

- Komen er binnen het plangebied beschermde soorten voor?
- Op welke wijze kunnen eventuele negatieve gevolgen beperkt of voorkomen worden?
- Wordt met de ingreep de wet overtreden en is een ontheffing noodzakelijk?

1.2 Ingreep

De werkzaamheden houden in hoofdzaak het volgende in:
Herinrichting terrein met industrie bestemming.

1.3 Onderzoek aanpak

Het onderzoeksgebied is op woensdag 10 januari 2023 bezocht door Ronald van Os van Vos Natuurbeheer. Tijdens dit bezoek is gekeken naar het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Om e.e.a. te verduidelijken zijn foto's gemaakt tijdens het bezoek. Daarnaast heeft er een bureaustudie plaats gevonden via de Quickscanhulp.

2. Plangebied

Het perceel aan de Zoelensestraat te Kapel-Avezaath bestaat momenteel uit landbouwgrond met aan de noord en de oostkant een kleine sloot aan de zuidkant een hekwerk en aan de westkant een aantal knotwilgen. De directe omgeving bestaat uit agrarisch gebied. In afbeelding 1 staat het plangebied in het rode vierkant. In afbeelding 2 wordt een impressie gegeven van het huidige perceel. In afbeelding 3 staat het perceel ten noorden van het plangebied afgebeeld in het rood omkaderd.

afbeelding 1

afbeelding 2

afbeelding 3

3. Wettelijk kader

In Nederland hebben we te maken met nationale en internationale regelgeving die bedreigde flora en fauna en hun leefomgeving beschermen.

3.1 De Wet Natuurbescherming

Doelstelling van de Wet natuurbescherming in het kader van soortbescherming is het beschermen en ontwikkelen van natuur, mede vanwege de intrinsieke waarden, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan valt onder de bevoegdheid van de provincie. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn; de erkenning van de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Deze erkenning is terug te vinden in de zorgplicht.

3.1.1 Zorgplicht en verbodsbepalingen

Voor alle flora en fauna die in het wild voorkomen geldt een algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen met betrekking tot in het wild levende flora en fauna en het leefgebied van deze flora en fauna. Voor de uitvoer van handelingen (bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen) betekent dit dat voorafgaand aan de uitvoer er inzicht moet zijn in de aanwezige flora en fauna en wat het effect van de handelingen is op de aanwezige flora en fauna. Negatieve effecten op de aanwezige flora en fauna moeten in alle gevallen tot het minimale worden beperkt, ook als er een vrijstelling is voor bepaalde soorten, of als een ontheffing is verleend.

3.1.2 Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent verschillende beschermingsregimes. Er is een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern. Daarnaast is er een apart beschermingsregime voor soorten die vanuit een nationaal belang beschermd worden. Elk beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten aan ontheffingen of vrijstellingen. De verschillende beschermingsregimes zijn in de Wet natuurbescherming vertaald naar de volgende categorieën:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1);
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt (paragraaf 3.2);
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal belang bescherming behoeven (paragraaf 3.3).

Categorie 1 (§ 3.1)	Categorie 2 (§ 3.2)	Categorie 3 (§ 3.3)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	
	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

3.1.3 Ontheffingen

Het is mogelijk om in bepaalde gevallen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming middels een ontheffing of vrijstelling te ontwijken. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing of vrijstelling moet aan drie eisen/criteria worden voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing voorhanden om overtreding van een verbodsartikel te voorkomen;
- De handelingen worden uitgevoerd in het kader van een wettelijk belang. Voorbeelden van dergelijke belangen zijn ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en volksgezondheid;
- De handelingen als geheel mogen geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

3.1.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel V) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de

voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

4 Toetsing Wet Natuurbescherming

4.1 Gebiedenbescherming

4.1.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Uit de kaarten van de provincie Gelderland blijkt dat het plangebied buiten het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone ligt.

4.1.2 Natura 2000-gebied Rijntakken

Uit de kaarten van de provincie Gelderland blijkt dat het dichtstbijzijnde N2000 gebied op twee en een halve kilometer afstand van het plangebied ligt. Het betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken.

4.2 Soortenbescherming

4.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is geschikt voor kleine marterachtigen als bunzing, hermelijn en wezel. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen gevonden van kleine marterachtigen in de vorm van pootafdrukken, ontlasting of prooiresten. Maar zijn wel holtes in het perceel achter het plangebied (zie afbeelding 3) aangetroffen waar mogelijk kleine marterachtigen verblijven. Het plangebied bevindt zich in een gecultiveerde agrarische omgeving. Bunzing, hermelijn en wezel komen mogelijk in het perceel achter het plangebied voor. Dit perceel bestaat uit ruigtes en puin waar voldoende mogelijkheden voor verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is niet uitgesloten dat daardoor het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied. Deze soorten leven graag in een omgeving waar veel dekking in de vorm van ruigtes, aanwezig is. Maar ook voor de hermelijn en de bunzing in een vochtige of zelfs moerasachtige omgevingen.

4.2.2 Vleermuizen

Het plangebied is matig geschikt voor vleermuizen. Een open agrarische omgeving wordt veelal gebruikt als foerageergebied voor rosse vleermuis en laatvlieger. De randen waar enige vegetatie en bomen aanwezig zijn kunnen in gebruik zijn als foerageergebied voor de gewone en ruige dwergvleermuis. Voor overige soorten is het plangebied niet geschikt.

Verblijfplaatsen

Het plangebied is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er staan geen bomen of gebouwen binnen het plangebied waar vleermuizen in kunnen verblijven.

Foerageergebieden

Het plangebied is geschikt als mogelijk foerageergebied voor de gewone/kleine/ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Het gaat om een bouwland zonder begroeiing. Alleen aan de randen staat op sommige plaatsen begroeiing.

Vliegroute

Het plangebied is niet geschikt als essentiële vliegroute door het ontbreken van lijnvormige elementen die vleermuizen nodig hebben om zich te kunnen oriënteren.

4.2.3 Broedvogels

Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels. De ruigtes aan de randen van het plangebied kunnen mogelijk gebruikt worden door algemene broedvogels als merel, roodborst en winterkoning. Het plangebied is geschikt voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten als de steenuil. In de knotwilgen aan de noordzijde van het perceel zijn geschikt als broedplaatsen. Daarnaast is het perceel in afbeelding 3, achter het plangebied, geschikt als foerageergebied voor de steenuil met ruigtes en kale stukjes.

4.2.4 Flora

Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Ook in de sloten die tegen het plangebied aanliggen komen geen beschermde soorten voor als drijvende waterweegbree.

4.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen

In de directe omgeving van het plangebied is geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen. Een leefgebied in de vorm van water is aanwezig. De sloten blijven echter ongemoeid tijdens de ingreep. Het plangebied is niet geschikt voor de landfase voor amfibieën. Het bestaat momenteel uit bouwland waar mais op wordt verbouwd. Als er amfibieën overwinteren zal dat in het perceel in afbeelding 3 aan de achterkant van het plangebied zijn.

4.2.6 Libellen en dagvlinders

In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen. Een leefgebied in de vorm van water is aanwezig en de slootranden zijn begroeid met gras. De sloten blijven ook ongemoeid tijdens de ingreep. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen.

4.2.7 Overige ongewervelden

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen. Er is geen bos en dan met name naaldbos aanwezig voor bijvoorbeeld beschermde mierensoorten.

4.3 Effecten voorgenomen ingreep gebiedsbescherming

4.3.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het plangebied ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Negatief effect op het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone is daarmee uitgesloten.

4.3.2 Natura 2000-gebied Rijntakken

Het plangebied ligt op twee en een halve kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken. Vanwege de herinrichting dient er t.z.t. een stikstofberekening gemaakt te worden van de ingreep en het gebruik.

4.4 Effecten voorgenomen ingreep soortenbescherming

4.4.1 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied komen beschermde soorten voor als kleine marterachtigen. Een negatief effect op grondgebonden zoogdieren is daarmee niet uitgesloten. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is dan ook noodzakelijk.

4.4.2 Vleermuizen

Binnen het plangebied komen beschermde soorten voor. Echter is het plangebied niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook mag aangenomen worden dat binnen het plangebied geen essentieel foerageergebied en/of vliegroute aanwezig is. In de directe omgeving van het plangebied zijn meer dan voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van bomen, vegetatie en water. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroep en functies is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.3 Broedvogels

Binnen het plangebied komt mogelijk de steenuil voor. Er dient dan ook een aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de steenuil. Voor algemene broedvogels geldt dat als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats vind er geen negatief effect te verwachten is. Het broedseizoen loopt van maart tot en met augustus.

4.4.4 Flora

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroep is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.6 Libellen en dagvlinders

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.7 Overige ongewervelden

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is dan ook niet noodzakelijk.

5 Conclusie

5.1 Conclusie

Uit de natuurtoets is naar voren gekomen dat er een aanvullende onderzoeken uitgevoerd dient te worden naar kleine marterachtigen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd met struikrovers (cameravallen) die gedurende een aantal weken binnen het plangebied komen te staan. Dit is niet tijd gebonden en kan het hele jaar door.

Uit de natuurtoets is ook naar voren gekomen dat er een aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden naar de steenuil. Dit onderzoek vindt plaats vanaf 1 februari tot begin april en bestaat uit drie veldbezoeken met geluidswaarneming.

Wanneer er buiten het broedseizoen gestart wordt met de werkzaamheden zal er geen negatief effect optreden op algemene broedvogels. Het broedseizoen loopt van maart tot en met augustus. Mocht er toch in het broedseizoen gewerkt worden dient het plangebied door een deskundige op het gebied van broedvogels gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels. Daarnaast dienen er werende maatregelen getroffen te worden ten einde broedvogels te voorkomen.

Bronnen en Literatuur

- Google Earth
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- <https://www.floron.nl/>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden/gelderland/rijntakken>
- <https://www.vogelbeschermingshop.nl/vogelvide-6-meter>
- '© NDFF - quickscanhulp.nl'